

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο πενταμελές τμήμα)

της 29ης Σεπτεμβρίου 2021 *

«Ανταγωνισμός – Συμπράξεις – Αγορά των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου – Απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ – Συντονισμός των τιμών σε ολόκληρο τον ΕΟΧ – Ανακοίνωση των αιτιάσεων – Κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τον υπολογισμό των προστίμων – Αξία των πωλήσεων – Αναλογικότητα – Ίση μεταχείριση – Σοβαρότητα της παραβάσεως – Ελαφρυντικές περιστάσεις»

Στην υπόθεση T-343/18,

Tokin Corp., με έδρα το Sendai (Ιαπωνία), εκπροσωπούμενη από τον C. Thomas, δικηγόρο, και την T. Yuen, solicitor,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τις A. Cleenewerck de Crayencour, F. van Schaik και L. Wildranner,

καθής,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, με κύριο αίτημα την ακύρωση της αποφάσεως C(2018) 1768 τελικό της Επιτροπής, της 21ης Μαρτίου 2018, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 [ΣΛΕΕ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση ΑΤ.40136 – Πυκνωτές), καθόσον με αυτή επιβάλλονται πρόστιμα στην προσφεύγουσα, και επικουρικό αίτημα τη μείωση του ποσού των εν λόγω προστίμων,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους M. J. Costeira (εισηγήτρια), πρόεδρο, Δ. Γρατσία, M. Kancheva, B. Berke και T. Perišin, δικαστές,

γραμματέας: E. Αρτεμίου, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 12ης Οκτωβρίου 2020,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση¹

Ιστορικό της διαφοράς

Προσφεύγουσα και οικείος κλάδος

- 1 Η προσφεύγουσα, Tokin Corp., είναι εταιρία με έδρα την Ιαπωνία, η οποία κατασκευάζει και πωλεί ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου. Έως τις 19 Απριλίου 2017 ήταν γνωστή ως NEC Tokin Corporation.
- 2 Από την 1η Αυγούστου 2009 έως την 31η Ιανουαρίου 2013 η προσφεύγουσα ανήκε σε ποσοστό 100 % στην NEC Corp.
- 3 Η επίμαχη παράβαση αφορά τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου και τανταλίου. Οι πυκνωτές είναι ηλεκτρικά κατασκευαστικά στοιχεία που αποθηκεύουν ενέργεια ηλεκτροστατικά σε ένα ηλεκτρικό πεδίο. Οι ηλεκτρολυτικοί πυκνωτές χρησιμοποιούνται στο σύνολο σχεδόν των ηλεκτρονικών προϊόντων, όπως οι προσωπικοί υπολογιστές, οι ταμπλέτες, τα τηλέφωνα, τα κλιματιστικά, τα ψυγεία, τα πλυντήρια ρούχων, τα προϊόντα αυτοκινητοβιομηχανίας και ο βιομηχανικός εξοπλισμός. Επομένως, χρησιμοποιούνται από ευρύτατο φάσμα πελατών. Οι ηλεκτρολυτικοί πυκνωτές, και συγκεκριμένα οι ηλεκτρολυτικοί πυκνωτές αλουμινίου και τανταλίου, είναι προϊόντα των οποίων η τιμή συνιστά σημαντική παράμετρο ανταγωνισμού.

Διοικητική διαδικασία

- 4 Στις 4 Οκτωβρίου 2013 η Panasonic και οι θυγατρικές της ζήτησαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη χορήγηση αριθμού προτεραιότητας βάσει των παραγράφων 14 και 15 της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2006, C 298, σ. 17, στο εξής: ανακοίνωση του 2006 περί συνεργασίας), ενημερώνοντάς τη σχετικά με την ύπαρξη πιθανολογούμενης παραβάσεως στον τομέα των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών.
- 5 Στις 28 Μαρτίου 2014 η Επιτροπή ζήτησε, βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101 και 102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), πληροφορίες από διάφορες επιχειρήσεις δραστηριοποιούμενες στον τομέα των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα.
- 6 Στις 21 Μαΐου 2014 η προσφεύγουσα, από κοινού με τη Nec, υπέβαλε στην Επιτροπή αίτηση μείωσης του ποσού του προστίμου βάσει της ανακοινώσεως του 2006 περί συνεργασίας.
- 7 Στις 4 Νοεμβρίου 2015 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση αιτιάσεων την οποία απηύθυνε, μεταξύ άλλων, στην προσφεύγουσα.
- 8 Οι αποδέκτες της ανακοινώσεως αιτιάσεων, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα, ανέπτυξαν τις απόψεις τους ενώπιον της Επιτροπής κατά τη διάρκεια ακροάσεως η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 12 έως τις 14 Σεπτεμβρίου 2016.

¹ Παρατίθενται μόνον οι σκέψεις της παρούσας αποφάσεως των οποίων η δημοσίευση κρίνεται σκόπιμη από το Γενικό Δικαστήριο.

Προσβαλλόμενη απόφαση

- 9 Στις 21 Μαρτίου 2018 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2018) 1768 τελικό, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 [ΣΛΕΕ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση ΑΤ.40136 – Πυκνωτές) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

Παράβαση

- 10 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε την ύπαρξη ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) στον τομέα των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών, στην οποία μετέσχαν εννέα επιχειρήσεις ή όμιλοι επιχειρήσεων, ήτοι οι Elna, Hitachi AIC, Holy Stone, Matsuo, Nichicon, Nippon Chemi-Con, Rubycon, Sanyo (ήτοι Sanyo και Panasonic από κοινού), η Nec και η προσφεύγουσα, καλούμενες από κοινού «NEC Tokin» (στο εξής, από κοινού: μετέχοντες στη σύμπραξη) (αιτιολογική σκέψη 1 και άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 11 Η Επιτροπή επισήμανε, κατ' ουσίαν, ότι η επίμαχη παράβαση διαπράχθηκε μεταξύ της 26ης Ιουνίου 1998 και της 23ης Απριλίου 2012, σε ολόκληρο τον ΕΟΧ, και συνίστατο σε συμφωνίες και/ή εναρμονισμένες πρακτικές που είχαν ως αντικείμενο τον συντονισμό των τιμολογιακών πολιτικών όσον αφορά την προμήθεια ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου (αιτιολογική σκέψη 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 12 Η σύμπραξη λειτουργούσε βάσει ιδίως πολυμερών συναντήσεων, οι οποίες πραγματοποιούνταν κατά κανόνα στην Ιαπωνία, ανά μήνα ή ανά δίμηνο, σε επίπεδο ανώτερων στελεχών πωλήσεων, και ανά έξι μήνες, σε επίπεδο διευθυντικού προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των προέδρων (αιτιολογικές σκέψεις 63, 68 και 738 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 13 Οι πολυμερείς συναντήσεις πραγματοποιούνταν, κατ' αρχάς, μεταξύ 1998 και 2003, υπό την ονομασία «κύκλος ηλεκτρολυτικών πυκνωτών», «διάσκεψη ηλεκτρολυτικών πυκνωτών» ή «συναντήσεις ECC». Εν συνεχεία, μεταξύ 2003 και 2005, οι συναντήσεις πραγματοποιούνταν υπό την ονομασία «διάσκεψη αλουμινίου-τανταλίου», «ομάδα πυκνωτών αλουμινίου ή τανταλίου» ή «συναντήσεις ATC». Τέλος, μεταξύ 2005 και 2012, οι συναντήσεις πραγματοποιούνταν υπό την ονομασία «ομάδα έρευνας αγοράς» ή «ομάδα μάρκετινγκ» (στο εξής: «συναντήσεις MK»). Παράλληλα με τις συναντήσεις MK, και συμπληρωματικά προς αυτές, πραγματοποιούνταν, μεταξύ 2006 και 2008, συναντήσεις υπό την ονομασία «αύξηση του κόστους» ή «αύξηση των πυκνωτών» (στο εξής: συναντήσεις CUP) (αιτιολογική σκέψη 69 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 14 Πέραν των ως άνω πολυμερών συναντήσεων, οι μετέχοντες στη σύμπραξη είχαν επίσης, ανάλογα με τις ανάγκες, ad hoc διμερείς και τριμερείς επαφές (αιτιολογικές σκέψεις 63, 75 και 739 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 15 Στο πλαίσιο των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού επαφών, οι μετέχοντες στη σύμπραξη αντάλλασσαν, κατ' ουσίαν, πληροφορίες όσον αφορά τις τιμές και τις μελλοντικές τιμές, τις μελλοντικές μειώσεις τιμών και τις κλίμακες των μειώσεων αυτών, την προσφορά και τη ζήτηση, συμπεριλαμβανομένης της μελλοντικής προσφοράς και ζήτησεως, και, σε ορισμένες περιπτώσεις, συνήπταν, εφάρμοζαν και παρακολουθούσαν την εφαρμογή συμφωνιών σχετικά με τις τιμές (αιτιολογικές σκέψεις 62, 715, 732 και 741 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- 16 Η Επιτροπή έκρινε ότι η συμπεριφορά των μετεχόντων στη σύμπραξη αποτελούσε μορφή συμφωνίας και/ή εναρμονισμένης πρακτικής, η οποία αποσκοπούσε στην επίτευξη κοινού σκοπού, ήτοι στην αποφυγή του ανταγωνισμού μέσω των τιμών και στον συντονισμό της μελλοντικής συμπεριφοράς τους όσον αφορά την πώληση ηλεκτρολυτικών πυκνωτών, μειώνοντας έτσι την αβεβαιότητα στην αγορά (αιτιολογικές σκέψεις 726 και 731 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 17 Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η συμπεριφορά αυτή είχε ενιαίο στόχο στρεφόμενο κατά του ανταγωνισμού (αιτιολογική σκέψη 743 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Ευθύνη της προσφεύγουσας και της NEC

- 18 Η Επιτροπή καταλόγισε ευθύνη στην προσφεύγουσα λόγω της άμεσης συμμετοχής της στη σύμπραξη από την 29η Ιανουαρίου 2003 έως την 23η Απριλίου 2012, με εξαίρεση όσον αφορά τις συναντήσεις CUP (αιτιολογικές σκέψεις 944 και 1022 και άρθρο 1, στοιχείο ε', της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 19 Επιπλέον, η Επιτροπή καταλόγισε ευθύνη στη Nec υπό την ιδιότητά της ως μητρικής εταιρίας, κατέχουσας το σύνολο του κεφαλαίου της προσφεύγουσας, για την περίοδο από την 1η Αυγούστου 2009 έως την 23η Απριλίου 2012, με εξαίρεση όσον αφορά τις συναντήσεις CUP (αιτιολογικές σκέψεις 945 και 1022 και άρθρο 1, στοιχείο ε', της προσβαλλομένης αποφάσεως).

Επιβληθέντα στην προσφεύγουσα πρόστιμα

- 20 Με το άρθρο 2, στοιχεία στ' και ζ', της προσβαλλομένης αποφάσεως επιβάλλεται, αφενός, πρόστιμο ύψους 5 036 000 ευρώ στην προσφεύγουσα «από κοινού και εις ολόκληρον» με τη NEC και, αφετέρου, πρόστιμο ύψους 8 814 000 ευρώ στην προσφεύγουσα.

Υπολογισμός του ποσού των προστίμων

- 21 Για τον υπολογισμό του ποσού των προστίμων, η Επιτροπή ακολούθησε τη μεθοδολογία που καθορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 2006) (αιτιολογική σκέψη 980 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 22 Πρώτον, για τον προσδιορισμό του βασικού ποσού των προστίμων που επιβλήθηκαν στην προσφεύγουσα, η Επιτροπή έλαβε υπόψη την αξία των πωλήσεων κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους συμμετοχής στην παράβαση, σύμφωνα με την παράγραφο 13 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 (αιτιολογική σκέψη 989 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 23 Η Επιτροπή υπολόγισε την αξία των πωλήσεων βάσει των πωλήσεων ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου που τιμολογήθηκαν σε πελάτες εγκατεστημένους εντός του ΕΟΧ (αιτιολογική σκέψη 990 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- 24 Επιπλέον, η Επιτροπή υπολόγισε τη σχετική αξία των πωλήσεων χωριστά για τις δύο κατηγορίες προϊόντων, ήτοι τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου και τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου, και επέβαλε διαφορετικούς συντελεστές προσαυξήσεως ανάλογα με τη διάρκεια (αιτιολογική σκέψη 991 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 25 Όσον αφορά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή εφάρμοσε συντελεστή προσαυξήσεως λόγω της διάρκειας 9,23, που αντιστοιχεί στην περίοδο μεταξύ της 29ης Ιανουαρίου 2003 και της 23ης Απριλίου 2012 (αιτιολογική σκέψη 1007, πίνακας 1, της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 26 Η Επιτροπή καθόρισε σε 16 % το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που έπρεπε να ληφθεί υπόψη λόγω της σοβαρότητας της παραβάσεως. Συναφώς, η Επιτροπή έκρινε ότι οι οριζόντιες «συνεννοήσεις» συντονισμού των τιμών περιλαμβάνονταν, ως εκ της φύσεώς τους, μεταξύ των σοβαρότερων παραβάσεων του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ και ότι η σύμπραξη κάλυπτε ολόκληρο τον ΕΟΧ (αιτιολογικές σκέψεις 1001 έως 1003 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 27 Η Επιτροπή επέβαλε πρόσθετο ποσό 16 %, βάσει της παραγράφου 25 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι το επιβληθέν πρόστιμο είχε αρκούντως αποτρεπτικό χαρακτήρα (αιτιολογική σκέψη 1009 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 28 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καθόρισε σε 16 799 000 ευρώ το βασικό ποσό του προστίμου που έπρεπε να επιβληθεί στην προσφεύγουσα, εκ των οποίων 6 108 000 ευρώ αντιστοιχούσαν στο βασικό ποσό του προστίμου που έπρεπε να επιβληθεί στην προσφεύγουσα από κοινού και εις ολόκληρον με τη Nec (αιτιολογική σκέψη 1010, πίνακας 2, της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 29 Δεύτερον, όσον αφορά τις αναπροσαρμογές του βασικού ποσού των προστίμων, αφενός, η Επιτροπή μείωσε κατά 3 % το βασικό ποσό του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα και τη Nec προστίμου, λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων, με την αιτιολογία ότι η συμμετοχή τους στις συναντήσεις CUP δεν είχε αποδειχθεί και ότι δεν υπήρχαν στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν ότι είχαν γνώση των συναντήσεων αυτών (αιτιολογική σκέψη 1022 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 30 Αφετέρου, η Επιτροπή έκρινε ότι, κατά τον χρόνο διαπράξεως της επίμαχης παραβάσεως, η NEC είχε ήδη κριθεί υπεύθυνη για συμπεριφορά αντίθετη προς τους κανόνες του ανταγωνισμού η οποία είχε διαπιστωθεί με την απόφαση C(2011) 180/09 final της Επιτροπής της 19ης Μαΐου 2010 σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/38.511 – DRAM). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, όσον αφορά τη NEC, το βασικό ποσό του προστίμου έπρεπε να προσαυξηθεί κατά 50 %, λόγω της επιβαρυντικής περιστάσεως της υποτροπής (αιτιολογικές σκέψεις 1011 έως 1013 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 31 Τρίτον, η Επιτροπή προέβη σε μείωση κατά 15 % όσον αφορά την προσφεύγουσα και τη NEC, για τη συνεργασία τους βάσει της ανακοινώσεως του 2006 περί συνεργασίας, του ποσού του προστίμου το οποίο θα τους είχε διαφορετικά επιβληθεί για την παράβαση (αιτιολογικές σκέψεις 1104 και 1105 της προσβαλλομένης αποφάσεως).
- 32 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καθόρισε το συνολικό ποσό των προστίμων που επιβλήθηκαν στην προσφεύγουσα και τη Nec σε 16 445 000 ευρώ (αιτιολογική σκέψη 1139, πίνακας 3, της προσβαλλομένης αποφάσεως).

[παραλειπόμενα]

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 34 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 3 Ιουνίου 2018, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 35 Στις 26 Σεπτεμβρίου 2018 η Επιτροπή κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου υπόμνημα αντικρούσεως.
- 36 Το υπόμνημα απαντήσεως και το υπόμνημα ανταπαντήσεως κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, αντιστοίχως, στις 22 Νοεμβρίου 2018 και στις 29 Ιανουαρίου 2019.
- 37 Κατόπιν προτάσεως του δευτέρου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε να παραπέμψει την υπόθεση ενώπιον πενταμελούς τμήματος, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 28 του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 38 Κατόπιν μεταβολής της συνθέσεως των τμημάτων του Γενικού Δικαστηρίου, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 27, παράγραφος 5, του Κανονισμού Διαδικασίας, η εισηγήτρια δικαστής τοποθετήθηκε στο ένατο πενταμελές τμήμα, στο οποίο ανατέθηκε κατά συνέπεια η υπό κρίση υπόθεση.
- 39 Κατόπιν προτάσεως της εισηγήτριας δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (ένατο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 89 του Κανονισμού Διαδικασίας, έθεσε στους διαδίκους γραπτές ερωτήσεις, καλώντας τους να απαντήσουν σ' αυτές κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικώς τις απόψεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 12ης Οκτωβρίου 2020.
- 40 Κατόπιν του θανάτου του δικαστή B. Berke την 1η Αυγούστου 2021, οι τρεις δικαστές που υπογράφουν την παρούσα απόφαση συνέχισαν τη διάσκεψη, σύμφωνα με το άρθρο 22 και το άρθρο 24, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 41 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει το άρθρο 2, στοιχεία στ' και ζ', της προσβαλλομένης αποφάσεως, καθόσον με τις διατάξεις αυτές της επιβάλλονται πρόστιμα·
 - επικουρικώς, να μειώσει το ποσό των επιβληθέντων σε αυτή προστίμων·
 - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 42 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή·
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

ΣΚΕΠΤΙΚΟ

- 43 Η προσφεύγουσα προβάλλει δύο λόγους προς στήριξη τόσο του κυρίου αιτήματός της, περί ακυρώσεως των επιβληθέντων σε αυτή προστίμων, όσο και του επικουρικής προβαλλομένου αιτήματός της, περί μειώσεως του ποσού των εν λόγω προστίμων. Οι λόγοι αυτοί στηρίζονται σε διάφορα σφάλματα και παραβάσεις στα οποία υπέπεσε η Επιτροπή και τα οποία αναφέρονται, αντιστοίχως, όσον αφορά τον πρώτο λόγο ακυρώσεως, στην περίοδο αναφοράς που επελέγη για τον καθορισμό της αξίας των πωλήσεων που ελήφθη υπόψη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού των προστίμων, και, όσον αφορά τον δεύτερο λόγο, στη μη επιβολή, εκ μέρους της Επιτροπής, χαμηλότερου συντελεστή σοβαρότητας λόγω μη συμμετοχής της προσφεύγουσας στις συναντήσεις CUP.

Επί του αιτήματος περί ακυρώσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως

[παραλειπόμενα]

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, που αφορά την περίοδο αναφοράς η οποία επελέγη για τον καθορισμό της αξίας των πωλήσεων που ελήφθη υπόψη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού των προστίμων

[παραλειπόμενα]

– Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά υπέρβαση των ορίων που επιβάλλονται στην κατά το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 εξουσία εκτιμήσεως της Επιτροπής και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

- 51 Στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπερέβη τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 και παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας, καθόσον χρησιμοποίησε, για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου, την αξία των πωλήσεων της προσφεύγουσας κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους συμμετοχής στην παράβαση.

[παραλειπόμενα]

- 79 Τρίτον, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας με το οποίο προβάλλεται ότι η Επιτροπή τροποποίησε την ημερομηνία παύσεως της παραβάσεως μολονότι γνώριζε ότι η τροποποίηση αυτή θα είχε ως συνέπεια την αύξηση της αξίας των πωλήσεων της προσφεύγουσας και, κατά συνέπεια, του ύψους του προστίμου.

- 80 Ασφαλώς, εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι στην ανακοίνωση των αιτιάσεων που απέστειλε η Επιτροπή αναφερόταν ότι η προσφεύγουσα είχε μετάσχει στην παράβαση μέχρι τις 11 Δεκεμβρίου 2013 (βλ. σημείο 310 της ανακοινώσεως των αιτιάσεων), ενώ, στην προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή αναφέρει, αφενός, ότι η διάρκεια της επίμαχης παραβάσεως καθορίζεται μέχρι τις 23 Απριλίου 2012 και, αφετέρου, ότι η προσφεύγουσα μετέσχε στη σύμπραξη μέχρι την ημερομηνία αυτή [βλ. αιτιολογική σκέψη 971 και άρθρο 1, στοιχείο ε', της προσβαλλομένης αποφάσεως].

- 81 Εντούτοις, υπενθυμίζεται ότι, για τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας κατά τη διεξαγωγή των διοικητικών διαδικασιών στον τομέα της πολιτικής του ανταγωνισμού, το άρθρο 27, παράγραφος 1, του κανονισμού 1/2003 προβλέπει την αποστολή στα μέρη ανακοινώσεως αιτιάσεων. Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, στην ανακοίνωση αυτή πρέπει να γίνεται σαφής μνεία όλων των ουσιωδών στοιχείων επί των οποίων στηρίζεται η Επιτροπή σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας. Η μνεία των εν λόγω στοιχείων μπορεί να γίνει συνοπτικά, η δε απόφαση δεν χρειάζεται κατ' ανάγκην να αποτελεί αντίγραφο της εκθέσεως των αιτιάσεων, καθόσον η ανακοίνωση αυτή συνιστά προπαρασκευαστικό έγγραφο του οποίου οι πραγματικές και νομικές εκτιμήσεις έχουν αμιγώς προσωρινό χαρακτήρα (βλ. απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2013, SNIA κατά Επιτροπής, C-448/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:801, σκέψεις 41 και 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 82 Δεδομένου ότι η εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών που περιέχεται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων δεν μπορεί, εξ ορισμού, παρά να είναι προσωρινή, μια μεταγενέστερη απόφαση της Επιτροπής δεν μπορεί να ακυρωθεί με μοναδική αιτιολογία ότι τα τελικά συμπεράσματα που αντλούνται από τα πραγματικά αυτά περιστατικά δεν αντιστοιχούν ακριβώς στην προσωρινή αυτή εκτίμηση (πρβλ. απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2013, SNIA κατά Επιτροπής, C-448/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:801, σκέψη 43).
- 83 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή πρέπει να προβαίνει σε ακρόαση των αποδεκτών μιας ανακοινώσεως αιτιάσεων και, εφόσον τούτο απαιτείται, να λαμβάνει υπόψη τις παρατηρήσεις τους με τις οποίες απαντούν στις αιτιάσεις που τους απηύθυνε τροποποιώντας την ανάλυσή της, ακριβώς για να σεβαστεί τα δικαιώματα άμυνας τους. Επομένως, πρέπει να παρέχεται στην Επιτροπή η δυνατότητα να διευκρινίζει την εκτίμηση αυτή στην τελική απόφασή της, λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία που προκύπτουν από τη διοικητική διαδικασία, είτε για να παραιτηθεί από αιτιάσεις που αποδείχθηκαν αβάσιμες είτε για να προσαρμόσει και να συμπληρώσει, τόσο από πραγματικής όσο και από νομικής απόψεως, τα επιχειρήματα που διατύπωσε προς στήριξη των αιτιάσεών της, υπό τον όρο εντούτοις ότι λαμβάνει υπόψη μόνον πραγματικά περιστατικά επί των οποίων οι ενδιαφερόμενοι είχαν την ευκαιρία να παράσχουν εξηγήσεις και ότι, κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας, παρέιχε τα αναγκαία για την άμυνά τους στοιχεία (πρβλ. απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2013, SNIA κατά Επιτροπής, C-448/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:801, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 84 Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, η Επιτροπή, στο πλαίσιο διαδικασίας ελέγχου των πράξεων συγκεντρώσεως επιχειρήσεων, δεν υποχρεούται να εμμένει στις πραγματικές ή νομικές εκτιμήσεις που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Αντιθέτως, οφείλει να αιτιολογήσει την τελική απόφασή της μέσω των οριστικών εκτιμήσεών της οι οποίες στηρίζονται στα αποτελέσματα ολόκληρης της έρευνάς της, όπως αυτά παρουσιάζονται κατά τον χρόνο της περατώσεως της επίσημης διαδικασίας. Εξάλλου, η Επιτροπή δεν υποχρεούται να εξηγήσει διαφορές οι οποίες ενδεχομένως υφίστανται σε σχέση με τις προσωρινές εκτιμήσεις της που περιέχονταν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων (πρβλ. και κατ' αναλογία, απόφαση της 10ης Ιουλίου 2008, Bertelsmann και Sony Corporation of America κατά Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, σκέψεις 64 και 65). Η νομολογία αυτή μπορεί να εφαρμοστεί σε διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, όπως αυτή περί της οποίας πρόκειται στην προκειμένη περίπτωση.
- 85 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι η ημερομηνία παύσεως της παραβάσεως που αναφέρεται στην ανακοίνωση των αιτιάσεων είχε αμιγώς προσωρινό χαρακτήρα και ότι η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να την τροποποιήσει μετά την ανακοίνωση αυτή, τούτο δε μέχρι την έκδοση τελικής αποφάσεως. Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι, με την προσβαλλόμενη

απόφαση, έλαβε υπόψη ημερομηνία παύσεως της παραβάσεως διαφορετική από εκείνη την οποία είχε αναφέρει στην ανακοίνωση των αιτιάσεων. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως για τον λόγο και μόνον ότι, με την απόφαση αυτή, η Επιτροπή δέχθηκε ημερομηνία παύσεως της παραβάσεως διαφορετική από εκείνη την οποία δέχθηκε προσωρινώς κατά το στάδιο της ανακοινώσεως των αιτιάσεων.

86. Εν πάση περιπτώσει, κατ' αρχάς, από τα υπομνήματα της προσφεύγουσας καθώς και από την απάντησή της σε ερώτηση η οποία τέθηκε σε αυτή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί την ημερομηνία παύσεως της παραβάσεως που μνημονεύεται στην προσβαλλόμενη απόφαση. Ομοίως, η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί το γεγονός ότι μετέσχε στην εν λόγω παράβαση από την 29η Ιανουαρίου 2003 έως την 23η Απριλίου 2012 και ότι, συνακόλουθα, το τελευταίο πλήρες έτος της συμμετοχής της στην παράβαση αντιστοιχεί στην περίοδο από την 1η Απριλίου 2011 έως την 31η Μαρτίου 2012.
87. Εν συνεχεία, επισημαίνεται ότι η απόφαση της Επιτροπής αναφορικά με τον καθορισμό της ημερομηνίας παύσεως της παραβάσεως στηρίζεται κατ' ανάγκην σε στοιχεία που αφορούν την ίδια την παράβαση και όχι στους κανόνες που εφαρμόζονται για τον υπολογισμό του ποσού των προστίμων. Κατά συνέπεια, μια τέτοια απόφαση δεν μπορεί να συνεπάγεται, αφ' εαυτής, παράβαση των τελευταίων αυτών κανόνων.
88. Τέλος, εν προκειμένω, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι το ποσό του επιβληθέντος στην προσφεύγουσα προστίμου είναι υψηλότερο λόγω του ότι η Επιτροπή χρησιμοποίησε το τελευταίο πλήρες έτος συμμετοχής στην παράβαση ως έτος αναφοράς για τον υπολογισμό της αξίας των πωλήσεων, εντούτοις, παρατηρείται ότι η αύξηση αυτή είναι, εν πάση περιπτώσει, το αποτέλεσμα της εφαρμογής από την Επιτροπή του κανόνα της παραγράφου 13 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 και, ως εκ τούτου, της προβλεπόμενης στις κατευθυντήριες αυτές γραμμές μεθόδου υπολογισμού του ύψους του προστίμου.
89. Όπως, όμως, υποστηρίζει η Επιτροπή, το Γενικό Δικαστήριο έχει κρίνει ότι μείωση της διάρκειας της παραβάσεως μπορεί να οδηγήσει σε υψηλότερο πρόστιμο, οσάκις τούτο αποτελεί συνέπεια της εφαρμογής από το θεσμικό αυτό όργανο της μεθόδου υπολογισμού του ποσού του προστίμου που προβλέπεται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2006 (πρβλ. απόφαση της 20ής Μαΐου 2015, Timab Industries και CFPR κατά Επιτροπής, T-456/10, EU:T:2015:296, σκέψεις 81 και 82).
90. Εξάλλου, διαπιστώνεται ότι η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα εμπειριστατωμένο επιχείρημα προς στήριξη της προβαλλόμενης παραβιάσεως της αρχής της αναλογικότητας. Εν πάση περιπτώσει, από τα προεκτεθέντα δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 63 ανωτέρω, καθόσον εφάρμοσε στην προκειμένη περίπτωση τον κανόνα της παραγράφου 13 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 και καθόσον τοποθέτησε την ημερομηνία παύσεως της παραβάσεως σε χρονικό σημείο προγενέστερο εκείνου το οποίο αναφερόταν στην ανακοίνωση των αιτιάσεων.
91. Επομένως, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

– *Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά παραβίαση των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως*

- 92 Στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και δημιούργησε κίνδυνο δυσμενούς διακρίσεως. Αφενός, η Επιτροπή χρησιμοποίησε το τελευταίο πλήρες έτος συμμετοχής στην παράβαση για να καθορίσει την αξία των πωλήσεων της προσφεύγουσας, μολονότι γνώριζε ότι τούτο θα οδηγούσε σε σημαντικά υψηλότερο πρόστιμο. Αφετέρου, εφάρμοσε τρεις διαφορετικές μεθοδολογίες για την επιλογή του έτους αναφοράς, οι οποίες οδήγησαν σε επτά διαφορετικά έτη αναφοράς. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή χρησιμοποίησε διαφορετικά έτη αναφοράς για πλείονες αποδέκτες της προσβαλλομένης αποφάσεως, ήτοι για τη Nippon, για τη Hitachi, για τη Nichicon, για την Elna και για τη Sanyo.

[*παραλειπόμενα*]

- 99 Κατ' αρχάς, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως υφίσταται μόνον οσάκις παρόμοιες καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τρόπο διαφορετικό ή διαφορετικές καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο, εκτός αν η μεταχείριση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά (βλ. αποφάσεις της 5ης Δεκεμβρίου 2013, Solvay κατά Επιτροπής, C-455/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:796, σκέψη 77 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 11ης Ιουλίου 2014, Esso κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-540/08, EU:T:2014:630, σκέψη 101 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 100 Υπενθυμίζεται επίσης ότι, αφενός, στον βαθμό που η Επιτροπή πρέπει να στηρίζεται στον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων που εμπλέκονται στην ίδια παράβαση προκειμένου να συσχετίσει τα πρόστιμα που πρέπει να επιβληθούν, επιβάλλεται ο καθορισμός του χρονικού διαστήματος που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τρόπον ώστε οι αντίστοιχοι κύκλοι εργασιών να είναι όσο το δυνατόν συγκρίσιμοι. Επομένως, μια συγκεκριμένη επιχείρηση δεν μπορεί να αξιώσει από την Επιτροπή να στηριχθεί, ως προς αυτήν, σε χρονικό διάστημα διαφορετικό από εκείνο το οποίο εν γένει λαμβάνεται υπόψη, εκτός αν αποδείξει ότι ο κύκλος εργασιών τον οποίο πραγματοποίησε κατά το διάστημα αυτό δεν αποτελεί, για συγκεκριμένους λόγους, ένδειξη του αληθούς οικονομικού μεγέθους της και της οικονομικής ισχύος της, ούτε της εκτάσεως της παραβάσεως που διέπραξε (βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 2014, Sasol κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-541/08, EU:T:2014:628, σκέψη 334 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 101 Αφετέρου, υπενθυμίζεται ότι, για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων τα οποία επιβάλλονται στις επιχειρήσεις που έχουν μετάσχει σε σύμπραξη, η διαφοροποιημένη μεταχείριση των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων είναι σύμφυτη με την άσκηση των εξουσιών που έχει συναφώς η Επιτροπή. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της διακριτικής ευχέρειάς της, η Επιτροπή καλείται να εξατομικεύσει την κύρωση με γνώμονα τη συμπεριφορά και τα χαρακτηριστικά των εν λόγω επιχειρήσεων, προκειμένου να διασφαλίσει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, την πλήρη αποτελεσματικότητα των κανόνων του ανταγωνισμού της Ένωσης (βλ. απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2013, Caffaro κατά Επιτροπής, C-447/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:797, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 102 Εν προκειμένω, από την αιτιολογική σκέψη 989 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, για τον καθορισμό του βασικού ποσού των προστίμων που πρέπει να επιβληθούν, η Επιτροπή, επικαλούμενη τον κανόνα της παραγράφου 13 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, χρησιμοποίησε το τελευταίο πλήρες οικονομικό έτος (πιο συγκεκριμένα την τελευταία πλήρη

εταιρική χρήση) συμμετοχής στην παράβαση ως περίοδο αναφοράς για τον υπολογισμό της αξίας των πωλήσεων του συνόλου των μετεχόντων στη σύμπραξη, με εξαίρεση την Elna και τη Nippon Chemi-Con.

- 103 Επιπλέον, από την αιτιολογική σκέψη 991 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή υπολόγισε την αξία των πωλήσεων χωριστά για τις δύο κατηγορίες προϊόντων, ήτοι τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου και τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου (βλ. σκέψη 24 ανωτέρω).
- 104 Επιπλέον, από την αιτιολογική σκέψη 1007, πίνακας 1, της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων περιόδων παραβάσεως καθώς και των διαφόρων εταιρικών χρήσεων συμμετοχής των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, το τελευταίο πλήρες οικονομικό έτος (δηλαδή η τελευταία πλήρης εταιρική χρήση) συμμετοχής στην παράβαση δεν ήταν πάντοτε το ίδιο για τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις.
- 105 Ειδικότερα, από τις αιτιολογικές σκέψεις 987 έως 991 και 1007 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, όσον αφορά την προσφεύγουσα, η Επιτροπή έκρινε ότι αυτή είχε μετάσχει στην παράβαση έως την 23η Απριλίου 2012 και ότι η τελευταία πλήρης χρήση πριν από την παύση της παραβάσεως ήταν εκείνη μεταξύ Απριλίου 2011 και Μαρτίου 2012.
- 106 Όσον αφορά τη Nichicon, η Επιτροπή έκρινε ότι είχε μετάσχει στην παράβαση που αφορούσε τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου έως την 9η Μαρτίου 2010 και ότι η τελευταία πλήρης χρήση πριν από την παύση της σχετικής με τους εν λόγω πυκνωτές παραβάσεως ήταν εκείνη μεταξύ Απριλίου 2008 και Μαρτίου 2009. Επιπλέον, η Επιτροπή έκρινε ότι η Nichicon είχε μετάσχει στην παράβαση που αφορούσε τους ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές αλουμινίου έως την 31η Μαΐου 2010 και ότι η τελευταία πλήρης χρήση πριν από την παύση της σχετικής με τους πυκνωτές αυτούς παραβάσεως ήταν εκείνη μεταξύ Απριλίου 2009 και Μαρτίου 2010.
- 107 Όσον αφορά τη Hitachi, η Επιτροπή έκρινε ότι αυτή είχε μετάσχει στην παράβαση έως την 18η Φεβρουαρίου 2010 και ότι η τελευταία πλήρης χρήση πριν από την παύση της παραβάσεως ήταν εκείνη μεταξύ Απριλίου 2008 και Μαρτίου 2009.
- 108 Όσον αφορά τη Sanyo, η Επιτροπή έκρινε ότι αυτή είχε μετάσχει στην παράβαση έως την 19η Απριλίου 2011 και ότι η τελευταία πλήρης χρήση πριν από την παύση της παραβάσεως ήταν εκείνη μεταξύ Απριλίου 2010 και Μαρτίου 2011.
- 109 Εξάλλου, όσον αφορά την Elna και τη Nippon Chemi-Con, η Επιτροπή έκρινε ότι, δεδομένου ότι οι Elna και Nippon Chemi-Con είχαν σταματήσει να πωλούν ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου πριν από την παύση της συμμετοχής τους στην παράβαση, έπρεπε, όσον αφορά τους πυκνωτές αυτούς, να ληφθεί υπόψη η αξία των πωλήσεων κατά τη διάρκεια της τελευταίας πλήρους χρήσεως κατά την οποία οι ως άνω επιχειρήσεις πώλησαν τέτοιους πυκνωτές, προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η αξία των πωλήσεων να οδηγήσει σε υποτίμηση της οικονομικής σημασίας της παραβάσεως. Ως εκ τούτου, όσον αφορά την Elna, η Επιτροπή θεώρησε ότι, λαμβανομένου υπόψη του ότι αυτή είχε σταματήσει να πωλεί ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου την 1η Αυγούστου 2010, για τον καθορισμό της αξίας των πωλήσεων έπρεπε να ληφθεί υπόψη το 2009. Όσον αφορά τη Nippon Chemi-Con, η Επιτροπή έκρινε ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη, ως έτος αναφοράς, αφενός, το τελευταίο πλήρες οικονομικό έτος συμμετοχής στην παράβαση όσον αφορά την αξία των πωλήσεων των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου, ήτοι το έτος 2011-2012, και, αφετέρου, το τελευταίο πλήρες οικονομικό έτος κατά το

οποίο η ως άνω επιχείρηση πώλησε ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου, όσον αφορά την αξία των πωλήσεων των τελευταίων, ήτοι το 2003-2004 (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 9 και 34 και υποσημείωση 1643 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

- 110 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι, πρώτον, για τον καθορισμό του βασικού ποσού των προστίμων που έπρεπε να επιβληθούν, αφενός, η Επιτροπή χρησιμοποίησε για όλους τους μετέχοντες στη σύμπραξη, πλην της Elna και της Nirron Chemi-Con, το κριτήριο της παραγράφου 13 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006, λαμβάνοντας υπόψη την αξία των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους συμμετοχής τους στην παράβαση. Αφετέρου, η Επιτροπή υπολόγισε χωριστά, για όλους τους μετέχοντες στη σύμπραξη, την κρίσιμη αξία των πωλήσεων των δύο κατηγοριών οικείων προϊόντων, ήτοι των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών τανταλίου (βλ. σκέψεις 102 και 103 ανωτέρω).
- 111 Ασφαλώς, η εφαρμογή του κριτηρίου της παραγράφου 13 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006 δεν κατέληξε στη χρήση της ίδιας ετήσιας περιόδου για τις επτά επιχειρήσεις τις οποίες αφορά το εν λόγω κριτήριο, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών περιόδων παραβάσεως που ελήφθησαν υπόψη ως προς αυτές (βλ. σκέψεις 105 έως 108 ανωτέρω).
- 112 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι το κριτήριο του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους συμμετοχής στην παράβαση εφαρμόστηκε από την Επιτροπή κατά τρόπο συνεπή και αντικειμενικό στις επτά εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, η παρατηρούμενη διαφορά μεταξύ των ετήσιων περιόδων που ελήφθησαν υπόψη ως προς αυτές είναι απλώς το αποτέλεσμα της εφαρμογής του εν λόγω κριτηρίου, το οποίο λαμβάνει υπόψη τις διαφορετικές περιόδους συμμετοχής στην παράβαση καθώς και τις διαφορετικές εταιρικές χρήσεις των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων (βλ. σκέψεις 105 έως 108 ανωτέρω).
- 113 Επιπλέον, ακόμη και αν οι επίμαχες ετήσιες περίοδοι δεν αντιστοιχούν στο ίδιο ημερολογιακό έτος ή στην ίδια εταιρική χρήση, εντούτοις, γεγονός παραμένει ότι οι κύκλοι εργασιών που πραγματοποίησε κάθε επιχείρηση κατά τη διάρκεια των ετών αυτών είναι συγκρίσιμοι μεταξύ τους. Συγκεκριμένα, αφενός, όσον αφορά το σύνολο των μετεχόντων στη σύμπραξη, με εξαίρεση τις Elna και Nirron Chemi-Con, οι ετήσιες αυτές περίοδοι επελέγησαν βάσει του ίδιου αντικειμενικού κριτηρίου, ήτοι του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους συμμετοχής τους στην παράβαση. Αφετέρου, όσον αφορά το σύνολο των μετεχόντων στη σύμπραξη, η Επιτροπή ακολούθησε την ίδια μέθοδο υπολογισμού, λαμβάνοντας χωριστά υπόψη την αξία των πωλήσεων εκάστου των δύο ειδών πυκνωτών.
- 114 Ως εκ τούτου, η μέθοδος υπολογισμού της αξίας των πωλήσεων την οποία εφάρμοσε η Επιτροπή δεν είναι αυθαίρετη και δεν συνεπάγεται, αυτή καθεαυτήν, παραβίαση των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης μεταχειρίσεως.
- 115 Επιπλέον, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 78 ανωτέρω, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι το έτος αναφοράς που ελήφθη υπόψη στην περίπτωση της, κατ' εφαρμογήν του εν λόγω ενιαίου κριτηρίου, δεν ήταν αντιπροσωπευτικό του αληθούς μεγέθους της και της οικονομικής ισχύος της στην αγορά ή της εκτάσεως της παραβάσεώς της.
- 116 Δεύτερον, από τα ανωτέρω προκύπτει ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν χρησιμοποίησε το τελευταίο πλήρες οικονομικό έτος συμμετοχής στην παράβαση ως κριτήριο για τον καθορισμό της αξίας των πωλήσεων των ηλεκτρολυτικών πυκνωτών τανταλίου της Elna και της Nirron Chemi-Con (βλ. σκέψη 109 ανωτέρω) δικαιολογείται, εν προκειμένω, αντικειμενικώς από τη

διαφορά μεταξύ της κατάστασης των δύο αυτών επιχειρήσεων και εκείνης των λοιπών επτά μετεχόντων στη σύμπραξη. Συγκεκριμένα, σε αντίθεση με τους τελευταίους, οι δύο πρώτες επιχειρήσεις είχαν σταματήσει να πωλούν αυτό το είδος πυκνωτών πριν από την παύση της συμμετοχής τους στην παράβαση, πράγμα το οποίο, εξάλλου, δεν αμφισβητεί η προσφεύγουσα.

- 117 Όπως μάλιστα προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, οσάκις, για συγκεκριμένη επιχείρηση, ο κύκλος εργασιών που αφορά το έτος αναφοράς που ελήφθη υπόψη ως προς τα λοιπά μέρη της συμπράξεως δεν αποτελεί χρήσιμη και αξιόπιστη ένδειξη της πραγματικής οικονομικής κατάστασης της επιχείσεως αυτής κατά το χρονικό διάστημα διαπράξεως της παραβάσεως, η Επιτροπή έχει την εξουσία να λαμβάνει υπόψη τον κύκλο εργασιών της εν λόγω επιχείσεως που αφορά έτος διαφορετικό από το εν λόγω κοινό έτος αναφοράς, προκειμένου να είναι σε θέση να εκτιμήσει ορθώς τους οικονομικούς πόρους της επιχείσεως αυτής και να διασφαλίσει ότι το πρόστιμο έχει αρκούντως αποτρεπτικό χαρακτήρα, υπό τον όρο πάντως ότι η επιλογή του έτους πραγματοποιείται με βάση ένα συνεπές και αντικειμενικώς δικαιολογημένο κριτήριο (βλ. απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2013, Caffaro κατά Επιτροπής, C-447/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:797, σκέψη 52 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 118 Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πλάνη καθόσον έκρινε ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη η αξία των πωλήσεων κατά τη διάρκεια του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους κατά το οποίο οι εν λόγω δύο επιχειρήσεις πώλησαν ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου, προκειμένου, αφενός, να ληφθεί υπόψη η πραγματική οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων αυτών κατά τη διάρκεια της περιόδου της παραβάσεως και, αφετέρου, να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η αξία των πωλήσεων να υποτιμά την οικονομική σημασία της παραβάσεως.
- 119 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι, όπως τόνισε και η Επιτροπή, το γεγονός ότι ο καθορισμός της αξίας των πωλήσεων ήταν ενδεχομένως ευνοϊκότερος για ορισμένους μετέχοντες στη σύμπραξη από ό,τι για την προσφεύγουσα δεν συνιστά, αυτό καθεαυτό, δυσμενή διάκριση. Η άποψη την οποία υποστηρίζει η προσφεύγουσα προϋποθέτει ότι ο καθορισμός του ύψους του προστίμου που θα επιβληθεί από την Επιτροπή είναι το αποτέλεσμα μιας ακριβούς αριθμητικής ασκήσεως, ικανής να οδηγήσει στην επιβολή του χαμηλότερου δυνατού προστίμου, υπόθεση η οποία είναι εσφαλμένη λαμβανομένης υπόψη της παραγράφου 6 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 και της νομολογίας του Δικαστηρίου (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2017, H&R ChemPharm κατά Επιτροπής, C-95/15 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2017:125, σκέψη 78 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 120 Ως εκ τούτου, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η Επιτροπή ούτε δημιούργησε κίνδυνο δυσμενούς διακρίσεως ούτε παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, καθόσον, αφενός, επέλεξε, για τον καθορισμό της αξίας των πωλήσεων των μετεχόντων στη σύμπραξη, το γενικό κριτήριο του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους συμμετοχής στην παράβαση και, αφετέρου, εφάρμοσε, εξετάζοντας χωριστά την αξία των πωλήσεων των δύο επίμαχων ειδών ηλεκτρολυτικών πυκνωτών, ένα διαφορετικό κριτήριο ως προς τις άλλες δύο επιχειρήσεις, οι οποίες, σε αντίθεση με τους λοιπούς μετέχοντες, είχαν σταματήσει να πωλούν ένα από τα είδη των εν λόγω πυκνωτών αρκετά έτη πριν από την παύση της συμμετοχής τους στην παράβαση.
- [παραλειπόμενα]
- 126 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι η Επιτροπή υπερέβη τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει όσον αφορά τον καθορισμό του ύψους των προστίμων και ότι παραβίασε τις αρχές της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ίσης

μεταχειρίσεως κατά τον καθορισμό του έτους αναφοράς για τον προσδιορισμό του ποσού των πωλήσεων το οποίο έπρεπε να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού των προστίμων.

- 127 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως και, συνακόλουθα, ο λόγος αυτός στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αφορά τη μη εφαρμογή, εκ μέρους της Επιτροπής, χαμηλότερου συντελεστή σοβαρότητας

[παραλειπόμενα]

- 129 Η Επιτροπή αντικρούει τα επιχειρήματα αυτά.

[παραλειπόμενα]

- 131 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τις παραγράφους 19 έως 22 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, ο ένας από τους δύο παράγοντες στους οποίους στηρίζεται το βασικό ποσό του προστίμου είναι το ποσοστό της αξίας των οικείων πωλήσεων που καθορίζεται σε συνάρτηση με τον βαθμό σοβαρότητας της παράβασης. Η εκτίμηση της σοβαρότητας γίνεται κατά περίπτωση για κάθε είδος παράβασης, λαμβανομένων υπόψη όλων των σχετικών συνθηκών της υπόθεσης. Για να αποφασίσει σχετικά με το ύψος του ποσοστού της αξίας των πωλήσεων που θα ληφθεί υπόψη σε συγκεκριμένη περίπτωση, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της διάφορες παραμέτρους, όπως το είδος της παράβασης, το συνολικό μερίδιο αγοράς όλων των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, τη γεωγραφική έκταση της παράβασης και το εάν η παράνομη συμπεριφορά έχει εκδηλωθεί στην πράξη.

- 132 Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία, η βαρύτητα της παραβάσεως πρέπει να αποτελεί αντικείμενο αυτοτελούς εκτιμήσεως. Για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διάρκεια της παραβάσεως, καθώς και όλα τα στοιχεία που έχουν σχέση με την εκτίμηση της σοβαρότητάς της, όπως η συμπεριφορά της κάθε επιχειρήσεως, ο ρόλος που καθεμιά διαδραμάτισε κατά τον καθορισμό των εναρμονισμένων πρακτικών, το όφελος που άντλησαν από τις πρακτικές αυτές, το μέγεθός τους και η αξία των εμπορευμάτων που αφορά η σύμπραξη, καθώς και ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν τέτοιου είδους παραβάσεις για την Ένωση (βλ. αποφάσεις της 8ης Δεκεμβρίου 2011, ΚΜΕ Germany κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-272/09 P, EU:C:2011:810, σκέψη 96 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 26ης Σεπτεμβρίου 2018, Infineon Technologies κατά Επιτροπής, C-99/17 P, EU:C:2018:773, σκέψη 196 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Στα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται επίσης ο αριθμός και η ένταση των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορών (βλ. απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2018, Infineon Technologies κατά Επιτροπής, C-99/17 P, EU:C:2018:773, σκέψη 197 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 133 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε την ύπαρξη ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως καλύπτουσας ολόκληρο τον ΕΟΧ και συνιστάμενης σε συμφωνίες και/ή εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες είχαν ως αντικείμενο τον συντονισμό των τιμολογιακών πολιτικών όσον αφορά την προμήθεια ηλεκτρολυτικών πυκνωτών αλουμινίου και τανταλίου (βλ. σκέψεις 10 και 11 ανωτέρω). Η Επιτροπή καταλόγισε ευθύνη στην προσφεύγουσα για την εν λόγω ενιαία και διαρκή παράβαση, χωρίς όμως η ευθύνη της να εκτείνεται στις συναντήσεις CUP, σε σχέση με τις οποίες η Επιτροπή έκρινε ότι δεν είχε αποδειχθεί η συμμετοχή της προσφεύγουσας (βλ. σκέψη 18 ανωτέρω).

- 134 Λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων αυτών και, ειδικότερα, της φύσεως και της γεωγραφικής εκτάσεως της παραβάσεως, η Επιτροπή καθόρισε σε 16 % το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που έπρεπε να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της σοβαρότητας της παραβάσεως (βλ. σκέψη 26 ανωτέρω).
- 135 Επιπλέον, η Επιτροπή χορήγησε στην προσφεύγουσα και τη NEC μείωση κατά 3 % του βασικού ποσού του προστίμου για τον λόγο ότι η συμμετοχή τους στις συναντήσεις CUP δεν είχε αποδειχθεί και ότι από κανένα στοιχείο δεν προέκυπτε ότι είχαν γνώση των συναντήσεων αυτών (βλ. σκέψη 29 ανωτέρω).
- 136 Ως εκ τούτου, εν προκειμένω, αρχικώς, η Επιτροπή εφάρμοσε συντελεστή σοβαρότητας της παραβάσεως 16 % και, στη συνέχεια, προέβη σε εκτίμηση της ατομικής συμπεριφοράς της προσφεύγουσας και χορήγησε σε αυτή μείωση, λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων, κατά 3 % του βασικού ποσού του προστίμου, για τον λόγο ότι η συμμετοχή της στις συναντήσεις CUP δεν είχε αποδειχθεί.
- 137 Η εκτίμηση αυτή της Επιτροπής δεν κλονίζεται από τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.
- 138 Πρώτον, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η προσέγγιση της Επιτροπής η οποία συνίσταται στο ότι έλαβε υπόψη ως ελαφρυντική περίσταση τη μη συμμετοχή της προσφεύγουσας στις συναντήσεις CUP δεν είναι αντίθετη προς τη νομολογία.
- 139 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η Επιτροπή μπορεί να λαμβάνει υπόψη τη σχετική σοβαρότητα της συμμετοχής της επιχειρήσεως σε παράβαση και τις ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως είτε κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας της παραβάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003, είτε κατά την αναπροσαρμογή του βασικού ποσού αναλόγως των ελαφρυντικών και επιβαρυντικών περιστάσεων. Η χορήγηση της επιλογής αυτής στην Επιτροπή είναι σύμφωνη με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 132 ανωτέρω, δεδομένου ότι επιβάλλει, σε κάθε περίπτωση, να λαμβάνεται υπόψη, κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, η ατομική συμπεριφορά που υιοθέτησε η εν λόγω επιχείρηση (πρβλ. αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψεις 104 και 105, και της 26ης Ιανουαρίου 2017, Laufen Austria κατά Επιτροπής, C-637/13 P, EU:C:2017:51, σκέψη 71 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 140 Επομένως, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι οι σκέψεις 135 έως 138 της αποφάσεως της 16ης Νοεμβρίου 2011, Sachsa Verpackung κατά Επιτροπής (T-79/06, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2011:674) και οι σκέψεις 62, 63 και 65 έως 67 της αποφάσεως της 10ης Οκτωβρίου 2014, Soliver κατά Επιτροπής (T-68/09, EU:T:2014:867) συνηγορούν υπέρ της απόψεως της προσφεύγουσας ότι η μη συμμετοχή της στις προαναφερθείσες συναντήσεις CUP έπρεπε να είχε ληφθεί υπόψη κατά τον καθορισμό του συντελεστή σοβαρότητας της παραβάσεως και όχι ως ελαφρυντική περίσταση, η προσέγγιση αυτή δεν επιβεβαιώνεται από τη νομολογία του Δικαστηρίου που υπομνήσθηκε στη σκέψη 139 ανωτέρω και η οποία επιβεβαιώθηκε μετά την έκδοση των ανωτέρω αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, από τη νομολογία αυτή προκύπτει ότι η Επιτροπή διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως, προκειμένου να λάβει υπόψη την ατομική συμπεριφορά συγκεκριμένης επιχειρήσεως κατά το ένα ή το άλλο από τα στάδια αυτά του υπολογισμού του ποσού του προστίμου.

141 Επιπροσθέτως επισημαίνεται ότι, βάσει της αρχής της ίσης μεταχείρισεως, κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 99 ανωτέρω, η συνεκτίμηση, κατά τον προσδιορισμό της σοβαρότητας της παραβάσεως, των διαφορών μεταξύ των επιχειρήσεων που έχουν μετάσχει στην ίδια σύμπραξη, ιδίως των διαφορών ως προς το γεωγραφικό εύρος της συμμετοχής τους σε αυτήν, δεν χωρεί υποχρεωτικά κατά τον καθορισμό των συντελεστών σοβαρότητας της παραβάσεως και του «πρόσθετου ποσού». Η συνεκτίμηση αυτή μπορεί επίσης να λάβει χώρα σε άλλο στάδιο του υπολογισμού του ύψους του προστίμου, όπως κατά την αναπροσαρμογή του βασικού ποσού σε συνάρτηση με τις ελαφρυντικές και επιβαρυντικές περιστάσεις, σύμφωνα με τις παραγράφους 28 και 29 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006.

[*παραλειπόμενα*]

145 Δεύτερον, επισημαίνεται ότι δεν μπορεί να γίνει δεκτή η άποψη της προσφεύγουσας ότι η Επιτροπή της καταλόγισε ευθύνη για παράβαση «την οποία δεν διέπραξε».

146 Συναφώς, υπενθυμίζεται κατ' αρχάς ότι η προσφεύγουσα δεν ζητεί την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως κατά το μέρος που της καταλογίζει ευθύνη για την επίμαχη παράβαση, αλλά καθόσον της επιβάλλει πρόστιμα.

147 Εν συνεχεία, διαπιστώνεται ότι η μη συμμετοχή της προσφεύγουσας στις συναντήσεις CUP ουδόλως μεταβάλλει το γεγονός ότι η προσφεύγουσα μετέσχε σε παράβαση της ίδιας φύσεως και γεωγραφικής εκτάσεως με εκείνη των λοιπών μετεχόντων στη σύμπραξη.

148 Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 12 και 13 ανωτέρω, η επίμαχη σύμπραξη λειτουργούσε βάσει πολυμερών συναντήσεων, οι οποίες πραγματοποιούνταν σε επίπεδο ανώτερων στελεχών πωλήσεων και διευθυντικού προσωπικού, καθώς και βάσει ad hoc διμερών και τριμερών επαφών μεταξύ των μερών. Οι εν λόγω πολυμερείς συναντήσεις, οι οποίες λάμβαναν χώρα ανά μήνα ή ανά δίμηνο, μεταξύ των ετών 1998 και 2012, πραγματοποιήθηκαν διαδοχικώς υπό την ονομασία «συναντήσεις ECC», «συναντήσεις ATC», «συναντήσεις MK» και «συναντήσεις CUP». Οι συναντήσεις CUP ήταν συναντήσεις που λάμβαναν χώρα παράλληλα προς τις συναντήσεις MK, οι οποίες πραγματοποιούνταν συμπληρωματικά προς αυτές, και αποτελούσαν «ανεπίσημες συνεδριάσεις» των συναντήσεων MK, δεδομένου ότι οργανώνονταν κατά κανόνα μία εβδομάδα μετά τις τελευταίες. Πάντως, μολονότι η συμμετοχή της προσφεύγουσας στις συναντήσεις CUP δεν αποδείχθηκε, εντούτοις, δεν αμφισβητείται ότι η προσφεύγουσα μετέσχε στις λοιπές συναντήσεις και συγκεκριμένα στις συναντήσεις MK.

149 Στο πλαίσιο αυτό, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα μετέσχε στις περισσότερες από τις πολυμερείς συναντήσεις βάσει των οποίων λειτουργούσε η επίμαχη σύμπραξη, το γεγονός και μόνον ότι δεν μετέσχε στις συναντήσεις CUP δεν δύναται να μεταβάλει τη φύση ή τη γεωγραφική έκταση της παραβάσεώς της. Επομένως, κακώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η έκταση της παραβάσεως που της καταλογίστηκε είναι διαφορετική από εκείνη της παραβάσεως που καταλογίστηκε στους λοιπούς μετέχοντες στη σύμπραξη.

150 Τέλος, όσον αφορά τον συντελεστή σοβαρότητας που εφαρμόστηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, υπενθυμίζεται ότι, κατά γενικό κανόνα, το ποσοστό επί της αξίας των πωλήσεων το οποίο λαμβάνεται υπόψη μπορεί να ανέλθει έως το 30 % της αξίας των πωλήσεων (βλ. παράγραφο 21 των κατευθυντηρίων γραμμών του 2006). Επιπροσθέτως, για να αποφασιστεί εάν το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων το οποίο λαμβάνεται υπόψη σε μια συγκεκριμένη υπόθεση πρέπει να είναι χαμηλά ή υψηλά στην κλίμακα αυτή, η Επιτροπή θα συνεκτιμά διάφορους παράγοντες, όπως το είδος της παράβασης, το συνολικό μερίδιο αγοράς όλων των εμπλεκόμενων

επιχειρήσεων, τη γεωγραφική έκταση της παράβασης και το εάν η παράνομη συμπεριφορά έχει εκδηλωθεί στην πράξη ή όχι (παράγραφος 22 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006). Δεδομένου ότι οι πλέον επιζήμιοι περιορισμοί του ανταγωνισμού, όπως οι οριζόντιες συμφωνίες καθορισμού τιμών, πρέπει να τιμωρούνται με βαριά πρόστιμα, το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που λαμβάνεται υπόψη για τέτοιου είδους παραβάσεις, κατά κανόνα, θα ορίζεται στα υψηλότερα όρια της παραπάνω κλίμακας (παράγραφος 23 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006).

- 151 Εν προκειμένω, η Επιτροπή καθόρισε τον συντελεστή σοβαρότητας σε 16 %, λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός, αφενός, ότι οι οριζόντιες «συμφωνίες» συντονισμού των τιμών περιλαμβάνονταν, ως εκ της φύσεώς τους, μεταξύ των σοβαρότερων παραβάσεων του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και, αφετέρου, ότι η σύμπραξη εκτεινόταν σε ολόκληρο τον ΕΟΧ (βλ. σκέψη 26 ανωτέρω). Συγκεκριμένα, ο συντελεστής αυτός καθορίστηκε σε ποσό ελαφρώς υψηλότερο από το μέσο της κλίμακας του συντελεστή σοβαρότητας, η οποία μπορεί να φθάσει έως και το 30 % της αξίας των πωλήσεων. Υπό τις συνθήκες αυτές, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως και της γεωγραφικής εκτάσεως της παραβάσεως, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι ο συντελεστής σοβαρότητας 16 % δεν είναι κατάλληλος ή ότι είναι υπερβολικά υψηλός σε σχέση με τη σοβαρότητα της παραβάσεως την οποία διέπραξε η προσφεύγουσα για τον λόγο και μόνον ότι η προσφεύγουσα δεν μετέσχε στις συναντήσεις CUP.
- 152 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το γεγονός ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή εφάρμοσε συντελεστή σοβαρότητας 16 % ως προς όλους τους μετέχοντες στη σύμπραξη και έλαβε υπόψη τη μη συμμετοχή της προσφεύγουσας στις συναντήσεις CUP ως ελαφρυντική περίπτωση, χορηγώντας σε αυτή μείωση του βασικού ποσού του προστίμου, δεν συνιστά παράβαση ούτε του άρθρου 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 ούτε της αρχής της προσωπικής ευθύνης.
- 153 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

[*παραλειπόμενα*]

Επί του αιτήματος περί μείωσης του ποσού των επιβληθέντων στην προσφεύγουσα προστίμων

- 156 Επικουρικώς, η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο να ασκήσει την πλήρη δικαιοδοσία του προκειμένου να υπολογίσει εκ νέου, ή να μειώσει, το ποσό των επιβληθέντων σε αυτή προστίμων. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα πρόστιμα πρέπει να υπολογισθούν εκ νέου, αφενός, κάνοντας χρήση κατά τον υπολογισμό αυτό του μέσου όρου των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν εντός του ΕΟΧ καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου παραβάσεως για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία και, αφετέρου, προβαίνοντας σε μείωση κατά τουλάχιστον 3 % του συντελεστή σοβαρότητας.

[*παραλειπόμενα*]

- 166 Πρώτον, όσον αφορά το αίτημα της προσφεύγουσας να προβεί το Γενικό Δικαστήριο σε εκ νέου υπολογισμό της αξίας των πωλήσεων που είναι κρίσιμη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου, επισημαίνεται, κατ' αρχάς, ότι η προσφεύγουσα δεν παρουσιάζει πραγματική εναλλακτική λύση όσον αφορά το κριτήριο της παραγράφου 13 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 το οποίο χρησιμοποίησε η Επιτροπή. Συγκεκριμένα, η περίοδος που η προσφεύγουσα

προτείνει να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό της «μέσης» αξίας των πωλήσεων, ήτοι η περίοδος μεταξύ Αυγούστου 2007 και Μαρτίου 2012, φαίνεται να επελέγη για τον λόγο και μόνον ότι πρόκειται για την περίοδο για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

- 167 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η πρόταση της προσφεύγουσας περί εφαρμογής, για τον καθορισμό της αξίας των πωλήσεων, κριτηρίου το οποίο, αφενός, δεν παρέχει καμία ένδειξη από την οποία να προκύπτει ότι η εν λόγω αξία των πωλήσεων, υπολογιζόμενη κατ' αυτόν τον τρόπο, θα είναι αντιπροσωπευτική του μεγέθους και της οικονομικής ισχύος της προσφεύγουσας ή της εκτάσεως της παραβάσεως και, αφετέρου, δεν καθιστά δυνατή την τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, όπως εξάλλου παραδέχεται και η ίδια η προσφεύγουσα (βλ. σκέψη 49 ανωτέρω).
- 168 Όπως προκύπτει από τις σκέψεις 112 και 113 ανωτέρω, το κριτήριο του τελευταίου πλήρους οικονομικού έτους συμμετοχής στην παράβαση εφαρμόστηκε, εν προκειμένω, κατά τρόπο συνεπή και αντικειμενικό έναντι όλων των μετεχόντων στη σύμπραξη οι οποίοι βρίσκονταν σε συγκρίσιμη ή πανομοιότυπη κατάσταση. Επιπλέον, όσον αφορά την Elna και τη Nirron Chemi-Con, προκύπτει ότι αυτές είχαν σταματήσει να πωλούν ηλεκτρολυτικούς πυκνωτές τανταλίου πριν από την παύση της συμμετοχής τους στην παράβαση και, ως εκ τούτου, τελούσαν σε διαφορετική κατάσταση από εκείνη των λοιπών επτά μετεχόντων στην παράβαση.
- 169 Κατά συνέπεια, η χρησιμοποίηση, από την Επιτροπή, άλλου έτους για τον καθορισμό της αξίας των πωλήσεων ηλεκτρολυτικών πυκνωτών τανταλίου της Elna και της Nirron Chemi-Con, δικαιολογείται εν προκειμένω αντικειμενικά από τη διαφορετική κατάσταση των δύο αυτών επιχειρήσεων, οι οποίες είχαν σταματήσει να πωλούν αυτό το είδος πυκνωτών πριν από την παύση της συμμετοχής τους στην παράβαση. Στο πλαίσιο αυτό, ούτε η Επιτροπή ούτε το Γενικό Δικαστήριο θα μπορούσαν να εφαρμόσουν πανομοιότυπα κριτήρια σε διαφορετικές καταστάσεις, διότι άλλως η αξία των πωλήσεων που θα λαμβανόταν υπόψη θα υποτιμούσε την οικονομική σημασία της παραβάσεως (βλ. σκέψεις 116 και 118 ανωτέρω).
- 170 Ως εκ τούτου, δεν δικαιολογείται, βάσει, ιδίως, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και της αρχής της αναλογικότητας, διαφορετικός καθορισμός, σε σχέση με την προσβαλλόμενη απόφαση, της αξίας των πωλήσεων η οποία είναι κρίσιμη για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου της προσφεύγουσας.

[παραλειπόμενα]

- 182 Επομένως, πρέπει να απορριφθεί το αίτημα περί μείωσης του ποσού των επιβληθέντων στην προσφεύγουσα προστίμων και, κατά συνέπεια, η προσφυγή στο σύνολό της.

[παραλειπόμενα]

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Η Tokin Corp. φέρει τα δικαστικά έξοδά της, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Costeira

Γρατσίας

Kancheva

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 29 Σεπτεμβρίου 2021.

(υπογραφές)